ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

Okullar Açıldı

Sayı: 19

50 Krş.

ACAR İDMAN HOCASI

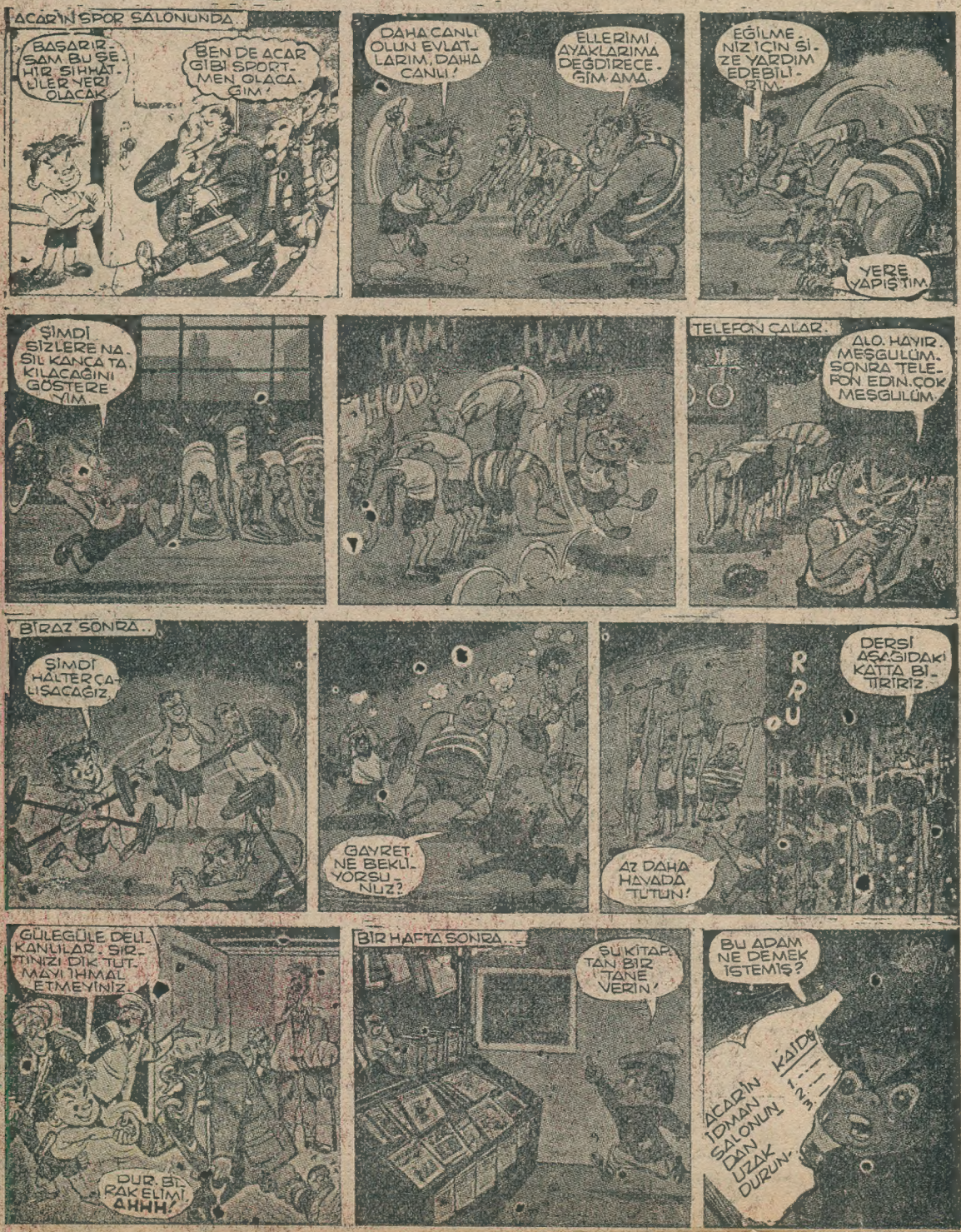

OKULLAR AÇILDI!

Yazan: Oğuz ÖZDEŞ

ARTIK tatil bitti. Okullarınız, sıcak, sevimli kucağını hepinize ayrı ayrı açtı.

Hepiniz, elde çantalar, güle oynaya sizi bekliyen okula gidiyorsunuz. Orada öğretmenleriniz de güler yüzle sizleri bekliyor.

Geçen yıla nazaran hepiniz birer yaş daha büyüdünüz. Bir yüksek sınıfa geçtiniz. Ne mutlu size!

Böylece, tatilin bitmesiyle yeni bir sınıfa, yeniden bilmediğiniz, fakat sizleri bekliyen değişikliklere doğru koşuyorsunuz.

Hepiniz yeni sıralara oturdunuz. Sınıflarınız değişti. Hattâ bazılarınız, son sınıfa geçmek suretiyle okulun ablası, ağabeyi oldunuz.

Tatilde bol bol gezdiniz, yürüdünüz, koştunuz, oynadınız, yüzdünüz, güzel ve eğlenceli vakitler geçirdiniz.

Okullar açılınca, yaşayışınız da değişti tabii... Şimdi, gezmenin, eğlenmenin, oyunun yanında bir de çalışma, okuma ve öğrenme devri başlıyor. Öğretmenlerinizin her gün size vereceği yeni yeni bilgileri kimbilir ne zevkle dinliyeceksiniz.

Nekadar mesutsunuz! Elinizde temiz basılmış kitaplar ve karşınızda bilgili öğretmenler var. Eskiden babalarınız, anneleriniz, sizin gibi severek okula gitmezlerdi.

Sarıklı bir hoca, ne çocukların, ne de büyüklerin anlıyamayacakları bir kıraat ve hocanın daima yanıbaşından eksik etmediği bir deynek, o zamanki okumanın esaslarını teşkil ederdi. Biraz dersini bilmeyen veya yaramazlık eden çocuklar derhal falakaya yatırılır, hoca veya sınıfın mümessili tarafından sopa ile döğülürdü.

Anne ve babalarınıza sorarsanız, sizlere o vakitki okumanın nekadar güç, nekadar fena olduğunu çok iyi anlatırlar.

Bütün öğretmenleriniz yarın için daha iyi, daha bilgili olmanız için çalışıyor. En güzel bir devirde yaşıyorsunuz.

Bundan dolayı ne kadar sevinseniz azdır! İçlerinizde taşan sevinci, zaten biz de, babalarınız ve anneleriniz de, çok iyi hissediyoruz. Okulun havası, ne dalgaların serin rüzgârlarında, ne denizin mavi sularında, ne de kumsalların sıcak kucağında bulunabilir.

Yeni okul yılınız kutlu olsun çocuklar!

SELÂM SANA OKULUM!

Selâm sana okulum!
Selâm sana alsancak!
Ülküye giden yolum,
Birleşir sizde ancak!
Selâm «ATA» ma, selâm!
Kurtaran odur bizi!
İstemez fazla kelâm,
Meydanda nurlu izi!
Gün aydın arkadaşlar!
Gün aydın öğretmenim!
Hayat, okulda başlar,
İnancım budur benim!
Bu inançla koştum ben:
Sevgili okuluma!
Seller gibi coştum ben,
Sed çekilmez yoluma!...
Aşığıyız ezelden:
İlim ile irfanın!
Onsuz ne gelir elden,
N'olur hâli vatanın?
Yapacağız şimdi biz,
Burda bayrak töreni!
Coştursun gür sesimiz:
İlme gönül vereni!...
Söyleyelim şimdi de:
«AND» ımızı hep birden!
Yükselelim git gide,
Hız alıp bu tekbirden!...
«Türküz, bize ne mutlu!»
Deyip zili çalalım!
Senemiz olsun kutlu,
Sınıflara dalalım!...

F. Cemâl Oğuz ÖCAL

Karındaşım

OĞUZ HAN

BÜYÜK TÜRK ROMANI
- 19 -

Yazan: Aptullah Ziya KOZANOĞLU

FAKAT geçidi, kapılar çökene kadar tek başına tutan Oğuz'un sağ omuz başında derin bir yara vardı. Bu yarayı sarmıştık ama, Oğuz Han'ın dinlenmesi gerekirken, ordusunun başında, kolu sarılı (Manda-Yutan) ı konağında bastı.

Manda-Yutan büyük bir pişkinlikle koştu. Oğuz Han'ın ayaklarına kapandı. Aralarında şöyle bir konuşma oldu:

— Büyük Hakan! Destur ver de sana (üByük Hakan!) diyerek ayaklarının tozuna yüz süreyim. Sen yer, gök ve ateş tanrıları unutulduğu, yerlerine yeni tanrılar serpildiği çağlarda bile, Büyük Hakan diye adı salacak insanlığın yetiştirmekle yüz değil bin yıllar boyu öğüneceği bir kahramansın!

Oğuz Han, böyle yalabık alkışlardan hoşlanmazdı:

— Sözü kısa kes Manda-Yutan! diye buyurdu. Benden önce de Çin Hakanlığına geçen Kırgızı da (Eşsiz Hakanlar Hakanı! Yer yüzüne gelmiş gelecek başbuğların en büyüğü, Çin ulusuna ışık ve nur getiren ilk büyük Tanrı oğlu!) diye göklere çıkartmıştınız. Tek ondan önce gelen Çin ve Türk Hakanlarının büyüklüğü bilinmesin diye tarih kitaplarını yakmış, okumayı yasak etmiştiniz. Karganın gaklamasını andıran takırtılı sesini kes!

— Çin hakanını, yaşayabilmek için alkışlamış, yalancı destanlarla kendisini göklere çıkarmak istemiştim. Şimdi ölmeği aklıma koydum. Ölümün Tanrılardan bile korkusu yoktur. Sana söylediklerim, yüreğimin son çarpıntıları arasında fışkıran içimin sesidir. Senden birşey almak için değil, sana son nefesimde birşeyler vermek için konuşuyorum.

— Senin öğütlerin riya ve yalana dayandığı için beni yanlış yollara sürükler. İstemez.

— Dinle! Bir ölünün - Hakan da olsun - son dileğini dinlemek zorundasın!

Bu acı sözlerden sonra Manda-Yutan şu kısa sözlerle önce Türk ve Çin tarihini çizdi.

— Yeni Çin Kıralı (Çing) evet adı sadece (Çing) olan eski kıralın, tarihleri, destanları yoktu amma kurtulan kitaplara göre bundan iki bin yıl önce Çin Hakanlığını kuran (Ta-Yu-Hu) bir Çinli değil kuzeyden ruhların diyarından gelen bir başbuğ, sizin destanlarınızda adı geçen Türk ulusunun ilk kurucusu olan (Dibakay) ın ta kendisidir.

— Biz, Çin Hakanlığını kurmakla öğünecek kadar küçük bir ulus değiliz.

— Bunu öğünmeniz için değil, Çin gibi uyuşuk, rahatını seven, her silleye boyun eğen bir ulustan başbuğ ve kavgacı çıkamıyacağını bildirmek için anlatıyorum. Pehlivan ve celasun, kuzeydeki ruhların diyarından çıkar. İlk Çin Hakanının adı (Ta-y-Hen), ilk Türk Hakanının adı (Dibakay) dır. Buna bir diyeceği var mı kimsenin?!

Benimle birlikte herkes, ölmek üzere olduğunu bildiren Manda-Yutan'ın ağzına bakıyorduk. Çıt çıkmadı.

— Eyi, dedi. Demek bunda birleşiyoruz. Çinliler (D) diyemez (T) derler. Onlarda (Davar) ın adı (Tavar) dır. (Y) ile (B) karşıktır. (Yabgu) ya (Babgu) da derler. (K) ile (H) de böyledir. (Han) a (Kaan) da derler.

Manda-Yutan acaba aklını mı oynattı diye sinirlenmeğe, sözünü kesmeğe hazırlanıyordu. Fakat o, hiç de ölüm yolculuğuna çıkmak üzere olan bir yoksuldaki ses titremesini andırmayan gür sesile bizi sindirdi:

— Geldiği yolu bilmeyen, gideceği yolda kaybolur. Susun şimdi bitiyor. Yukarda belirttiğim gibi (D) yerine (T), (Y) yerine (B), (H) yerine (K) koyarsanız (Ta-Yu-Hen) adı

Bi[illegible]nde bulunan hançerin karnına girmesi ile...

(Da-Bu-Ken) olur, kitaplarımızda (Da-Bu-Ken) ile (Dibbakay) aynı şekilde yazılır. (*)

Bu açık buluş ve ortaya koyuştan sonra Manda-Yutan, Oğuz Han'a döndü:

— Sen de (Dibbakay) Han gibi, ruhların diyarından geliyorsun, onun gibi kavgacı ve kuvvetlisin. Bu savaşın sonundaki kazancı da onun gibi erlerine ve başbuğlarına dağıttın. Kimseye hakkı olandan çoğunu vermiyor, kimsenin de hakkını yemiyorsun. Senin de kanında Çinli kanının uyuşturucu tatlılığı yok. Amma senin üst gelebilmek için ruhların diyarındakiler gibi her yüzüne gülene inanmamaklığın gerek. Yoksa Türklere baş değil, canavarlara aş olacaksın. Başın kesip, Gobi çölündeki aç akbabalara yedirecekler.

Oğuz Han hırsından sapsarı kesildi:

— Sus kötü sözlü, kem gözlü sersem, sus! diye haykırdı.

Manda-Yutan acı acı güldü:

— Şimdi bitiyor, bir daha hiç konuşmamak üzere susacağım. Ama sözlerimin doğruluğunu ölçmek istersen şimdi önüne dökülecek olan kanlı bağırsaklarımla, yanındaki, akıllı (Doğan) Bey falına baksın. Babanı ve kardeşini bastığın gün öldürmeği yiğitliğine sindiremedin. Onlar seni öldürecek, vakitsiz öten toy horoz gözünü aç !

Birden geniş kollu ipek hırkasının kolundan sağ elini çıkardı, elinde parlayan bir hançerin karnına girmesi ile birlikte, yerden alev fışkırıyormuş gibi kızıl bir kan gövdesi gözlerimizin nurunu kararttı.

Manda-Yutan ayaklarımızın dibine yıkıldı.

Oğuz Han; saygı ile baş kesti:

— Doğan! dedi. Ölünün son dileğini yap, falıma bak!

Eğildim, Manda-Yutan'ın dışarı fırlayan bağırsakları, yüreğini dışarı çekmiş, boğmaü istiyormuş gibi çevresine sarılmışlardı. Bağırsaö ve yürek bir yanyana gelmişlerdi.

Oğuz Han:

— Neye sustun? diye sordu.

Gözüken falı gizleyemezdim:

— Yüreğini sağlam, kafanı dik tutmazsan sana kurtuluş yok!

Dedim.

Yüzünü buruşturdu:

— Falın neyse o çıkacak, dedi. Çıkası bir can için kardeş ve baba katili olamam!

XII

Bu fasıl Oğuz Han'ın nasıl tutsak edildiğini bildirir.

Çok dik kafalı idi; falın ve doğru yolu kendisine göstermek için canını veren Manda-Yutan'ın sözlerine değil, hak bildiği yoldan yürüdü.

(Devamı gelecek sayıda)

(*) **Tarihçi (Dekini) nin (Hunların Tarihi) adlı kitabının birinci cildinden alınmıştır.**

ÇOCUKLARIMIZA AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Ağaç yaş iken eğilir

BU ATALAR sözünde derin anlamlı bir büyük gerçek vardır. Kart ağaç iğilmez; iğerseniz kırılır. Herşey KÖRPE iken şekillenebilir. Okul çağı insan oğlunun FİDAN çağıdır; körpelik çağıdır. İnsan, bu çağda ne olacaksa olur. Fakat okulda iken bu OLUŞ kolayca görülemez. Onu erbabı görür. Câniler, katiller de; hayırlı, bilimli, büyük insanlar da çağında eğilerek şekillenir. Bu işi öğretmen, eğitmen değil, çocuğun kendi yapıp hazırlar. KADERİ çocuğun kendi elindedir. Fakat ne yazık ki, o çağda çocuktur. Kolay kolay kulağına lâf değmez. Sonra aklı başına gelir amma o zaman da iş işten geçmiş olur.

İnsan yavrusunun iyi yollara yönelmesi; güzel iklimlere, doğru ve dürüst bir ömür yoluna gidebilmesi için o yollara göre eğitilmesi, eğrilmesi gerekir. Okulun asıl vazifesi de EĞİTİM'dir. İyi bir eğitim iki başlı sağlanır: Öğretmen ve ÖĞRENCİ gayretile. Bu büyük, nezik ve güç iş tek taraflı başarılamaz. Başarılamayınca da zararı bugün çocuk, yarın ergin olacak İNSAN çeker.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN sizlere bu köşecikten, başlıyan bu yeni ders yılında, seslenmekte devam edecektir. Sizlerin iyi yolları seçmeniz ve o yollara göre kendinizi hazırlamanız, eğilip güzel şekiller almanız için kırk yıllık eğitimciliğin tecrübelerinden, deneylerinden sizleri birazcık faydalandırmağa çalışacaktır. Benim ilk öğrencilerim büyüyüp iş ve çoluk çocuk sahibi oldular, onları gördüm. Onların çocuklarının yetişmelerinde emeğim geçti, onlar da büyüyüp hayat yollarına girdiler. Onların da çocukları oldu ve okulları doldurdular. Sizler hepiniz benim torunlarımsınız. Sizleri de inşallah iyi yollarda, hayırlı yollarda göreceğim; sevineceğim.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

Dördüncü Murad Kimdir?

I. Ahmet'le Kösem Sultanın oğlu olan 4. Murad, 11 yaşında Osmanlı Hükümdarı oldu. 1612 de doğmuştu. Zamanı kan, rüşvet, ihtilâl ve isyanlarla geçti. İran'a iki sefer yaparak Revan ve Tebriz'i ve İranlıların eline geçmiş olan Bağdat'ı aldı.

Çok kuvvetli, hırçın ve sert bir insandı. İsyanları bastırdı ve birçok zorbanın da başını uçurdu. Öldürttüğü insanlar içinde üç erkek kardeşi de vardır. Dördüncü kardeşini de öldürtmek istedi. Fakat hastalığı buna engel oldu. 28 yaşında bulunduğu sırada, 1640 ta öldü. 17 sene hükümdarlık yaptı.

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

Oh! Okullar Açıldı!

YAZAN : SADIK ÖVET

SEVGİLİ çocukar,

İşte nihayet tatil günlerinin sonu geldi ve özlediğiniz okullar açıldı. Çocuk Haftası'nın bu sayısını aldığınız zaman okuldasınız demektir. Helecanlı, neşeli hallerinizi görür gibi oluyorum. Bu ilk günün sabahında sevinçle uyanarak, temiz kıyafetlerinizle yolla çıktınız. Okulun kapısından girerek bahçede toplandınız. Yolda, okulda arkadaşlarınızla karşılaştınız. Pek samimi olanlar kucaklaştı. Biraz sonra öğretmenler de bahçeye çıktılar. Her sınıf kendi sırasına girdi. Yeni yazılan küçük kardeşleriniz anne ve babalarile gelmişler, ürkek ve çekingen duruyorlar. Hele bazıları annelerinden ayrılmak istemiyor. Bu yeni çevre onlara o kadar yabancı geliyor ki, eve gidelim, diye gözyaşı dökenler bile oluyor. Fakat birkaç gün sonra alışacaklar, hattâ okulu evden daha çok sevecekler.

İşte başöğretmen de geldi. Öğretmenler sınıflarının başına geçtiler. Herkes yerini bulmuş. Derken şanlı bayrağımız ortaya çıkıyor. Bir ses:

— Hazırol! Hep beraber İstiklâl Marşı!

«Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.»

İstiklâl Marşımızın şiiri ne güzeldir. Onu duyarak, anlayarak beraberce söylemek ne zevklidir. Törenlerde, açılış günlerinde yurdumuza gelen yabancı devlet adamlarının karşılanmalarında, toplantılarda ve millî maçlardan evvel muzikaya uyarak söylenen İstiklâl Marşımızın şiirini (güftesini) şair Mehmet Akif yazmıştır.

Mehmet Akif (1873-1936) İstanbul'da doğmuştur. Baytar okulundan diploma aldığı halde edebiyatla uğraşmış ve öğretmenlik yapmıştır. Milletvekili de oldu. Birçok makale ve şiirler yazdı. Bunlar Safahat adlı kitabında toplanmıştır. Şiirleri içinde Çanakkale en güzellerindendir. İstiklâl marşı için yazdığı güfte, birçokları içinden seçilerek Büyük Millet Meclisince kabul edilmiştir. İstanbul'da öldü.

Bundan sonra başöğretmeniniz sizlere 1958-1959 ders yılınızın başarılı geçmesini, okulun temizliğine dikkat etmenizi, düzenliği boşmamanızı söylüyor. Sonra sınıflara gidiyorsunuz. İşte öğretmeniniz karşınızda güler yüzü ile duruyor. O da tatilden faydalanmış, dinlenmiş. Yeni bir kuvvetle işe başlamağa hazır, sizi bekliyor. Yerlerinize geçerken, başka okullardan gelen yeni arkadaşlarınızı görüyorsunuz. Bu çocuklar okulu ve sizi ilk günlerde yadırgayacaklardır. Onlara yakınlık göstermeyi, dört beş yıldır beraber çalıştığınız öğretmeninizin huylarını söylemeyi, okulunuzun özelliklerini anlatmayı unutmayın. Yapacakları bazı yanlışlıkları hoş görün. Aranızda şakacı arkadaşlarınız vardır. Onların bu hallerile alay etmeğe kalkmasınlar. Unutmasınlar ki, bu gibilerin içinde kendilerine takılanları geride bırakacak, daha çok başarı gösterecekler çıkar. İlerde mahçup ederler.

Şair Mehmet Akif

Artık sınıfta herkes yerini alıyor. Gene beraberce:

(Türküm, doğruyum, çalışkanım, Yasam küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak, yurdumu, milletimi özümden çok sevmektir...) diye başlayan yasanızı bir dua gibi söylüyorsunuz. Bunu eski Maarif Vekillerinden Reşit Galip yazmıştır. Reşit Galip (1892-1934) Rodos'ta doğmuştur. Tıp fagültesinden çıkarak doktor olmuştur. Türkçülük için çalışmıştır. Millet vekili ve Maarif Vekili olmuştur. Gazete, mecmualara makaleler ve ders başlamadan evvel söylediğiniz (Yasam) ı yazmıştır. Ankara'da ölmüştür.

Odanıza bakıyorsunuz, yeni sınıf. Önünüze göz atıyorsunuz yeni kitaplar. Düşünüyorsunuz, yeni ders yılı. Ne sevinçli dakikalar. Sınıf geçerek yeni bir dershaneye girmek ne zevkli... Fakat aranızda birkaç kişi yok. Onları bir evvelki sınıfta bıraktınız. E, ne yapalım. İşi sıkıya almadılar, gevşek tuttular. Tabii sizlere yetişemediler. Şimdi aynı sınıfı bir daha okuyacaklar.

Öğretmeniniz yoklama defterini açmış bakıyor, birşeyler yazıyor. Herkesin adını, soyadını okuyor. Sizler de:

— Buradayım öğretmenim, buradayım efendim.

Diye cevap veriyorsunuz. Arada bazı gülüşler, fiskoslar olmuyor değil. Bu neden olur. Sizler ilk sınıflarda kız ve erkek arkadaşlar elele tutarak rontlar oynar, şarkılar söylerken son sınıflara gelince birbirlerinizden uzaklaşırsınız. Erkek çocuklar, kız arkadaşlarını daha küçük görür, daha yukardan bakar. Bu olmamalı. Ama elinizde değil, oluyor işte.

Yoklama bitince gelmeyen arkadaşlarınız hakkında haberler çıkar. Kimisi başka okula gitmiş, kimisi evlerine daha dönmemiş. İlk günlerde bunlar olur. Hattâ aranızdan bazıları birkaç gün içinde başka okullara nakil alırlar.

Artık tatilin verdiği rahatlıktan, başıboşluktan yavaş yavaş ayrılıyor, derslere başlıyorsunuz.

1958-1959 ders yılınını başarı ve sağlıkla geçirmenizi dilerim.

Doktor Reşit Galip

İSTANBUL'UN KURTULUŞU

Güzel İstanbul düşman istilâsından 35 yıl önce 6 Ekim'de kurtulmuştu.

İŞGAL günlerini yaşıyanlar bunun ne demek olduğunu iyi bilir. Anadolu'daki millî hareketlere candan bağlı olan İstanbullular medenî geçinen Avrupa devletlerinin çok kahrını çektiler.

Kocasını Anadolu'ya göndermiş olan kadın, evlâdını oraya kaçırmış olan baba, muhakkak kendisinden biri Anadolu'da bulunan her aile bir haber almak ümidiyle uçan kuşların yolunu beklerdi.

Günler azap içinde geçiyordu. Gururu yaralanmış, yarı aç kalmış olan bu insanlar daima hakaret görüyorlardı. O günlere kadar dost bilinen hıristiyan komşuların keyiflerinden kahkahalar attığını görüyor, çeşitli bayrakların dalgalandığını seziyor, şehrin sokaklarını dolduran yabancıların çizme sesini yâreğine basarlarmış gibi hissediyordu.

Tavuğu bacaklarından tuttun ceza, gazete kâğıdından paket yaptın ceza, oturdun ceza, kalktın ceza.

13 Kasım 1918 de başlıyan işgal azabı Anadolu'daki zaferlerden sonra azalmağa başladı. Milletin yüzü gülüyordu. Fakat Boğazın mavi sularının üstünde soğuk birer demir yığını olan yabancı gemileri bir türlü çekilip gitmiyordu.

Çünkü 30 Ağustos zaferini ve Anadolu'nun Yunan sürülerinden temizlenmesini bir türlü hazmedemiyen İngilizler, İstanbul'dan ve Boğazlardan el çekmek istemiyorlardı. 1915 te yedikleri Çanakkale sillesinden sonra bu Anadolu tekmesi onlara pek ağır gelmişti.

Fakat diğer milletler ve kendi dominyonları bu iş için ona asker veremiyeceklerini söylediler.

Nihayet 2 Ekim 1923 salı günü yabancı askerler Dolmabahçe meydanında bayrağımızı selâmladıktan sonra gemilerine bindiler ve çekilip gittiler.

Ordumuz İstanbul'a 6 Ekim 1923 te girdi. Bu 6 Ekim İstanbul'un kurtuluş günü olarak yüzlerimizi güldürdü. Beş yıla yakın bir müddet yabancıların kara gölgesi altında kalan şirin İstanbul'un kurtuluş günü hepimize kutlu olsun!

İstanbul'un Tarihi

GÜZEL İstanbul'un düşman istilâsından kurtuluşunun 35 inci yıldönümünü 6 Ekim Ekim Pazartesi günü sevinç ve neş'e içinde kutlayacağız.

Türkler tarafından zaptından beri hiç düşman yüzü görmemiş olan İstanbul, Birinci Dünya Harbini müteakip 1918 de Müttefik Kuvvetler tarafından istilâ edildiği âna kadar 465 yıl, Osmanlı Türklerine merkez olmuştu. Ondan evvel İstanbul'un 1000 yıllık bir mazisi daha vardır.

İstanbul'un bulunduğu bugünkü yerde tarihten evvelki zamanlarda Traklar otururlarmış. Şehrin milâttan 658 yıl evvel Megar hükümdarı Bizans tarafından tesis edildiğini tarih kitapları yazar. Bizans daha sonra İstanbul olmuş. Osmanlı Türkleri de bu adı «İslâmbol» a çevirmişler.

İlk zamanlar İstanbul, ufak bir kasabadan başka birşey değilmiş. İstanbul'u mamur bir şehir haline getiren Roma İmparatoru Kostantin'dir.

Şehir yavaş yavaş genişleyince, Kostantin'in Samatya, Fatih ve Unkapanı arasında yaptırmış olduğu surlar içinde nüfus sığmaz olmuş, bunun üzerine, bugün harabeleri görülen büyük surlar yapılmıştır. Bu surların inşaasına 412 yılında başlanmış 447 de tamamlanmıştır.

İstanbul Türkler tarafından beş defa taarruza uğramış, nihayet beşincisinde Fatih Sultan Mehmet, 29 Mayıs 1453 tarihinde dünyanın bu en müstahkem ve en güzel şehrini zaptederek Türklere hediye etmiştir.

İstanbul Türkler tarafından alındığı zaman şehrin nüfusu 50.000 den fazla değildi. Türkler İstanbul'u zaptettikten sonra Bizanslılardan daha büyük ve sağlam binalar, saraylar ve camiler yaparak İstanbul'u eskisinden daha fazla imar etmiş ve güzelleştirmişlerdir.

23 Nisan 1920 yılına kadar hükûmet merkezi olan İstanbul, bu tarihten beri bir vilâyet merkezidir. Fakat son nüfus sayımında bir buçuk milyonu aştığı tesbit edilen nüfusu ile de Türkiye'nin en büyük, en güzel şehridir.

GÖRÜNMEYEN YOLCU

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

ODAKİKAYA kadar seyahat normal devam etmişti. Fakat birinci mevki salonunda, ortadaki masada hep birlikte yemek yerlerken kapalı bir kamaranın içinden boğuk bir çığlık duyulmuştu:

— Yapma, yapma, çekil!

Bu çığlığın arkasından kapı açılmış, kır saçları dağınık bir yolcu, yemek yiyenlere doğru koşmuş, sanki birisi onu kovalıyormuş gibi, gözleri yerinden uğramış, rengi mosmor, sağa sola kendisini çarparak masayı dolanmış ve salonun kapısından fırlarken bir daha:

— Bırak, bırak! diye haykırmıştı.

Ne bet, ne de insanların sinirlerini bozan bir sesi vardı. Yemekte bulunan birinci kaptan kamarota haykırdı:

— Kim bu adam?

— Bilmiyorum efendim. Kimse ile konuşmuyor. Bu sabah kendisine baş tarafta rastladım. Birisinden kaçar gibi bir hali var. Kıyıya, köşeye saklanıyor.

— Belki yolcular arasında birinden kaçıyor.

Herkes bu garip yolcuyu düşünüyordu. Onun hakkında tahminler yürütüyordu.

Geceyarısı yine kamarasından çığlıklar geldi. Pijamalariyle salona fırlayan yolcular onun yemek masası etrafında bir iki dolandıktan sonra yarı çıplak kapıdan uğramıştı. Kamarası açık kalan kapıdan baktılar. Kamarada müthiş bir boğuşma olmuş gibi herşey altüsttü.

Geminin doktoru, ikinci kaptanla beraber yolcuyu üst güvertede yakalamış ve teskine çalışmıştı. Yolcu sorulan suallere cevap vermedi. Fakat birden geminin sandalının bulunduğu yere gözlerini dikti ve avazı çıktığı kadar:

— Orada, işte orada, bana bakıyor!

Diye haykırdıktan sonra ellerinden kurtuldu ve delice kaçtı. Ikinci kaptan sandalın olduğu yere kadar koştu. Oralarda kimseyi göremedi.

Ertesi gün herkes bu zavallı adama musallat olan o görünmeyen düşmanı arıyordu. Birinci kaptan her tarafın aranmasını emretti. Gemiciler sintineye kadar her tarafı aradılar. Bütün yolcular gözden geçirildi. Herkesten şüphe ediliyor, fakat kimsenin üzerinde durulamıyordu. Kadınlar çocuklarını alarak kamaralarına kapanmışlardı. Erkekler bile endişeli gözlerle bakınıyorlardı.

Geminin doktoru yolcuyu müşahede altına almıştı. Kendisiyle konuşmak istediyse de adam ismini bile söylemedi. Yılgın gözlerle bakıyor, omuzuna bir el dokunmuş gibi birden sıçrayarak arkasına dönüyordu. İkinci gece kamarasına girememişti. Kamarot kamaranın açık kapısından içeriye bakmış, yatağı düzeltmiş ve kendisine biraz uyumasını tavsiye etmişti.

Yolcu rengi sapsarı, yüzü ter içinde kamarotla birlikte kamarasına gitti. Fakat daha içeriye girmeden bir çığlık kopardı:

— Orada, işte orada.

Ve deli gibi kaçtı. Bütün gözler onun peşinden koşanı görmeğe çalışıyordu.

Gemi artık içinde yaşanılmaz bir hal almıştı. Herkes seyahatin bir an evvel sona ermesini bekliyordu.

Üçüncü gün, güneş battıktan sonra güvertede gezinen yolcular onun, elleriyle başını ve boğazını muhafaza etmeğe çalışarak yine birisinin önünden kaçar gibi bağırdığını ve baş tarafa doğru gittiğini gördüler.

Ayni dakikada bağırışmalar oldu. Kenarda bulunanlar yolcunun suların içinde bir an kadar görünen vücudünü birbirine işaret ettiler. Genç bir tayfa denize atladı. Gemi durdu, sandallar indirildi, enginde açık bir daire çeviren geminin içindekiler boşuna umdular.

Yolcu bulunamadı ve sandallar gemiye dönünce kaptan bir zabıt tutturdu. Geminin doktoru:

— Sayın yolcular, dedi. Bu zavallı adamın bir katil olduğundan ve büyük bir vicdan azabı içinde bulunduğundan benim asla şüphem yok. Öldürdüğü veya ağır yaraladığı bir insanın hayali onu takip ediyordu. Nihayet işte, bildiğiniz gibi kendisini denize atarak kurtuldu. Bu bir kaza değil, bir intihardır.

— İşte orada, işte orada! Bana bakıyor!

BİLSEYMİŞ

Babası Çetin'e sordu:

— Haftada ikibuçuk lira versem ayda kaç lira eder?

— On lira baba!

Babası oğlunun aritmetikteki bilgisinden memnun oldu, hemen on lira verdi.

Çetin:

— Vereceğini bilseydim 25 lira derdim, dedi.

MERAKLI Bahisler

ŞİMŞEKLER NE ZAMAN TEHLİKELİDİR?

Şimşek çakarken elektriklenme bir buluttan diğerine elektriğin geçişi şeklinde olur, demiştik. Bunlardan pek azı toprağa isabet eder. O da yer yüzündeki positiv elektrik yükü, negativ yüklü bulutu tesiri altına aldığı zaman olur.

Fırtına koptuğu zaman saklanılacak en emin yer evlerdir. Fırtınalı zamanlarda yüksek yerlerden, ağaç altlarından, demir parmaklıklı yerlerde durmaktan sakının. Eğer fırtına koptuğunda açık bir yerde iseniz ya toprağa boylu boyunca uzanın veyahut ta bir hendeğin içerisine oturun.

ŞARKI SÖYLEYEN BALIKLAR

Bu başlığı görünce hemen gülmeğe başlıyacak ve «Dünyada öten balıklar da mı var?» diye kendi kendinize soracaksınız. Balıkların hayatlarını bilen, bu hayvanları yakından gören insanlar için, onların ötebileceklerini kabul etmek cidden oldukça güçtür. Ama tabiat âlimleri büyük araştırmalardan sonra, bu güçlüğü yenmeğe muvaffak olmuşlardır. Sizin karşınıza öten bir balık getirildi mi, bu işten artık hiç şüpheniz kalır mı?

Tabiatçılar, dünyanın muhtelif yerlerinde yaptıkları araştırmalar neticesinde, İtalya'nın suyu az olan göllerinde, kefal familyasından birtakım balıklara rastladılar. Bu balıklar sudan başlarını çıkarıp, tıpkı bir bülbül gibi ötüyorlardı! Önce onlar da haret ettiler ama, tabii hakikatı inkâr edemezlerdi. İşte serenat söyleyen balığa da rastlamışlardı nihayet!

Araştırıcılar, bu balıklardan birkaçını büyük akvaryumlara koyarak kendi memleketlerine getirdiler ama, zavallı hayvancıklar yurtlarından ayrıldıktan sonra serenat yapacakları yerde ağıt etmeğe başlayıp gittiler. Burada da anlaşıldığına göre, kefal cinsinden olan öten balıklar nacak, İtalladılar ve bir müddet sonra da ya'daki az sulu göllerde yaşayabiliyor.

KIZ KULESİ Nedir?

Marmara'dan Boğaziçi'ne girilirken bembeyaz yüziyle göze çarpan bir kule vardır. Buna Kız Kulesi derler.

Kız Kulesi Üsküdar kıyısından 180 metre kadar açıkta, bir kaya üzerine yapılmıştır. Bizanslılardan kalmadır. Ozamanlar adı «Damalis Kulesi» idi; sonradan «Kız Kulesi» oldu. Avrupalılar ise «Leandr Kulesi» derler.

Vaktiyle buraya genç yaşında ölmüş güzel bir kadının gömüldüğünü anlatan masallar vardır.

Anlatıldığına göre bu kule ilk defa 1143 ile 1180 yılları arasında Komnenos adlı bir hükümdar tarafından yaptırılmıştı. İstanbul'un zaptı sırasında yıkıldı. Sonra tekrar yapıldı. Lâle Devri'nde yandı ve yeniden taştan yapıldı. Kız Kulesi birçok tamirler görmüş, her tamirde de biçimini değiştirmiştir.

Bugün limanımıza giren gemilere yol gösteren bir kıyı feneri olarak kullanılıyor. Fenerin rengi kırmızıdır. On saniyede bir yanar ve üç saniye yanık kalır. Açık havada ışığı yedi bin metre uzaktan görülebilir.

Dünyanın 4 Köşesinden

NARVAL NEDİR?

Bu adın aslı İskandinav dillerinden alınmadır. Memeli hayvanlar olan bu balık ençok, buzlu denizlerde bulunur. Rengil sarımsıdır ve kül renkli lekeleri vardır. Erkek balıklarda üst çenede bazan boyu 2,5 metreyi bulan bir kılıç vardır. Görünüşü bir kılıçbalığı gibidir. Aslında bu kılıç iki tanedir ama birisi hiç büyümez, ufacık kalır. Narval'ın boyu 4 metreyi bulur. Uslu ve canavarlık etmeyen bir hayvandır. Narvallar daha ziyade sürülerle gezerler. Bu balığı zıpkınlarla avlarlar. Bazı şiddetli kışlarda, Baltın denizinde bile Narvallar görülmüştür.

YERYÜZÜNDE SULARI SICAK AKAN NEHİRLER DE VARDIR

«Maori» denen siyah derili insanların yaşadığı «Yeni Zelan» da şimdi artık Britanyalılar yerleşmiş bulunuyor. Bu adanın büyüklüğü, bildiğiniz gibi, aşağı yukarı İngiltere'nin iki mislidir. İşte sıcak nehirler de bu adada akmaktadır.

Geniş ve mümbit toprakları olan Yeni Zeland'da yaşasaydınız, hiç sıcak su sıkıntısı çekmez; bu büyük nehirlerde hem rahatça yıkanabilir ve hem de balığınızı, yumurtanızı, etinizi masrafsızca mükemmelen kaynatabilirdiniz!

Yeni Zeland'ta tabiat, insanı bütün güzelliği ile büyüler; ama maalesef burada sık sık yer sarsıntıları olur ve kişinin huzuru hiç ümit etmediği bir zamanda kaçıverir. İşte nehirlerdeki suların sıcak akmalarına sebep te bu depremlerdir.

Yer sarsıntıları sırasında toprak korkunç derecede ısınır ve muhtelif yerlerden yüz dereceden fazla sıcaklığı olan sular bir fıskiye misali gökyüzüne yükselir. Bu fışkıran sulara biz «Gayser» adını veriyoruz. Depremler, tabii nehirlerdeki, göllerdeki suları da ısıtır ve kaynatır; hattâ çatlak topraklardan kızgın buharlar bile yükselir.

Hazır mevzu açılmışken, nehirlerinden sıcak sular akan bu güzel ada hakkındaki bilgimizi biraz daha arttıralım: Yeni Zeland'ın başşehri Wellington'dur. Ve kralı temsil eden genel vali de burada oturur. Bu büyülü diyar güney ve kuzey adası olmak üzere iki kısma ayrılmıştır. Aralarında meşhur «Cook Boğazı» denilen dar bir geçit vardır. Adanın kuzeyinde yetişen ve 3000 yıldan beri yaşayan Kauri çamlarından gemi yapılır; zamk, cilâ elde edilir. Bu ağaçlar Amerika ve Avrupaya sevkedildikleri için, yerliler tarafından dikkatlice muhafaza edilirler.

Yeni Zeland'ta çiçeksiz, ağaçsız, yeşilliksiz bir kara parçasına rastlamak hemen hemen imkânsız gibidir. Hele meyvelerin bolluğuna diyecek yoktur. Adanın kuzey kısmında ise geniş altın ve kömür madenleri bulunmaktadır. Batılıların dilinde Yeni Zeland «Bal ve Süt» diyarı olarak yaşar.

DAMAT İBRAHİM PAŞA'NIN İDAMI

Patrona Halil ayaklanması sonunda asiler pek kıymetli bir devlet adamı ve sadrazam olan Nevşehirli İbrahim Paşa'yı idam ettiler.

İSTANBUL'UN TAHLİYESİ

Kurtuluş Savaşının sona ermesi üzerine İstanbul'da bulunan İngiliz, Fransız savaş gemileri ve işgal kuvvetleri, 2 Ekim 1923 te İstanbul'dan çekildiler.

ŞAİR NEDİM'İN ÖLÜMÜ

Patrona Halil isyanının neticesi olarak Divan Şairlerimizin en hassas, en verimli ve değerlilerinden olan Şair Nedim ölmüştü. Mezarı Karacaahmet'tedir.

SARAYBURNU GAZİ HEYKELİ

Atatürk'ün Sarayburnu'ndaki heykeli 3 Ekim 1926 da törenle açıldı.

İSTANBUL'UN KURTULUŞU

6 Ekim 1923, İstanbul'un kurtuluş günüdür. Bu tarihte Türk ordusu resmen İstanbul'a gelmişti.

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

Doktor Meteor

YILDIRIM KAPTANLA DÜNYA HAVA KUVVETLERİ KADIN SUBAYLARINDAN PAM, BİR VAZİFEYLE VENÜS GEZEGENİNE GİDERLERKEN UÇAKLARI YILDIRIM İSABETİYLE HASARA UĞRAR.

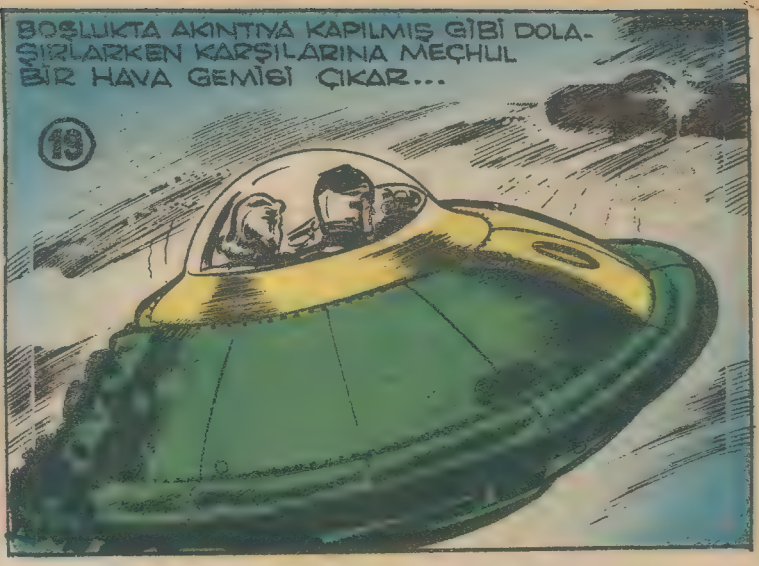

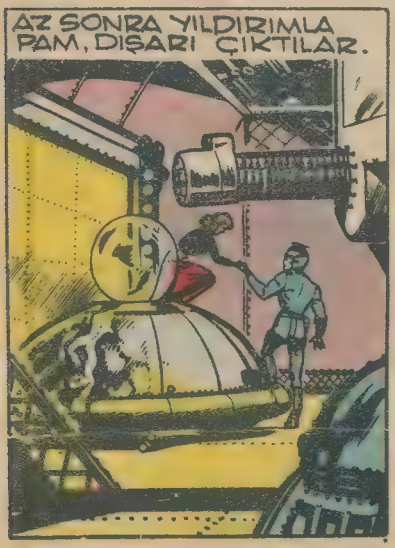

HOŞ GELDİNİZ ARKADAŞLAR. GEMİDE YALNIZ OLDUĞUMDAN SİZİ KARŞILIYAMADIM.
BEN YILDIRIM BU DA ARKADAŞIM PAM!

BİZİ KURTARDIĞINIZ İÇİN TEŞEKKÜRLER. MAHVOLACAKTIK.

KENDİMİ TANITAYIM... DOKTOR METEOR!
YA SİZE RASTLAMASAYDIK...

BOŞLUKTA KALIRDINIZ YILLARCA..
SİZ GÖKYÜZÜNDE NELER YAPIYORSUNUZ?
TO BE CONTINUED
3

METEOR TAŞLARINI KONTROL EDER VE ONLARI İSTEDİĞİM YERE YOLLARIM!

BUNUN İÇİN DOKTOR METEOR DİYORLAR BANA.
BUNU NASIL YAPIYORSUNUZ?

YANİ ONLARI GÜDÜMLÜ MERMİ GİBİ Mİ KULLANIYORSUNUZ DOKTOR?
EVET. ONLARIN MÜTHİŞ HIZINI VE ELEKTRİK GÜÇLERİNİ DÜŞÜNÜN!
ANLIYORUM!
ONLARI İSTEDİĞİNİZ TARAFA GÖNDEREREK BOMBA GİBİ KULLANIYORSUNUZ!
BAKIN! LÂMBA BİR METEORUN YAKLAŞTIĞINI BİLDİRİYOR!
ŞU UFAK METEORU SİZİN UÇAĞINIZIN ÜSTÜNE GÖNDERECEĞİM!
EKRANA BAKIN! UZAKLIK 4000 METRE 3000... 2000.. 1000...

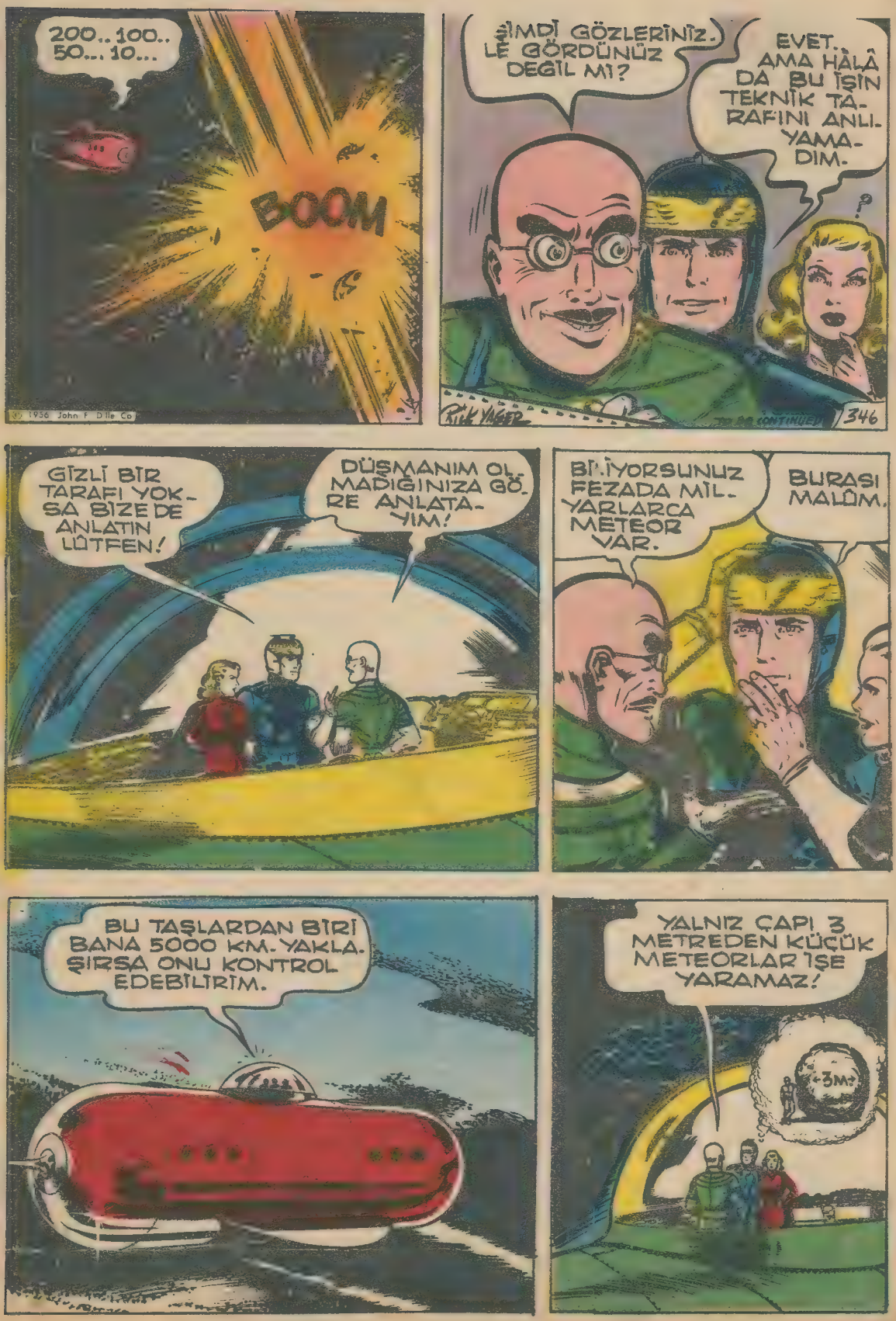
200.. 100.. 50... 10...
BOOM
© 1956 John F. Dille Co.
ŞİMDİ GÖZLERİNİZ LE GÖRDÜNÜZ DEĞİL Mİ?
EVET.. AMA HÂLÂ DA BU İŞİN TEKNİK TARAFINI ANLIYAMADIM.
?
RICK YAGER
CONTINUED
346
GİZLİ BİR TARAFI YOKSA BİZE DE ANLATIN LÜTFEN!
DÜŞMANIM OLMADIĞINIZA GÖRE ANLATAYIM!
BİLİYORSUNUZ FEZADA MİLYARLARCA METEOR VAR.
BURASI MALÛM.
BU TAŞLARDAN BİRİ BANA 5000 KM. YAKLAŞIRSA ONU KONTROL EDEBİLİRİM.
YALNIZ ÇAPI 3 METREDEN KÜÇÜK METEORLAR İŞE YARAMAZ!
+3M²

BU TAŞLARA ÖNCE POZİTİF ANTENİMLE ELEKTRİK DALGALARI GÖNDEREREK ONU ÇEKERİM!
METEOR YILDIRIM SÜRATİYLE GELİR. EN UFAK HATADA UÇAĞI PARÇALAYABİLİR.
UÇAĞA 10 KLM. KALA ONU NEGATİF ANTENE VERİRİM. ARTIK KONTROLUMDADIR
POZİTİF ANTEN.
NEGATİF ANTEN.
BAKIN! ÇEVREME BİR METEOR DAHA GİRDİ?
FAKAT BİR HEDEF YOK Kİ...
NE GÜZEL TESADÜF! YANIMIZDA BİR TAŞIT UÇAĞI VAR!
NEE! YOKSA ONU MU UÇURACAKSINIZ?
TO BE CONTINUED
347
SİZİN BU DELİCE İŞİ YAPMANIZA MÜSADE EDEMEM!!
SİZ NE DİYORSUNUZ?!
BU ZAVALLILARI ÖLDÜRTMEM SİZE!
KİMLER ÖLECEK?!

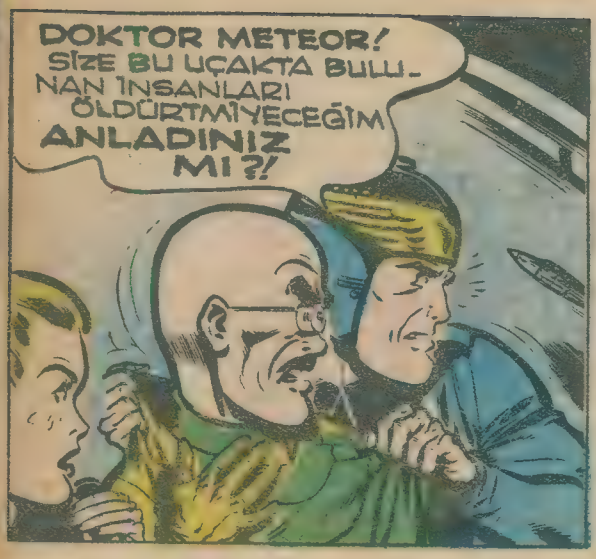
DOKTOR METEOR! SİZE BU UÇAKTA BULUNAN İNSANLARI ÖLDÜRTMİYECEĞİM ANLADINIZ MI?!

SEN ASKER ADAMSIN ANLAMAN LÂZIM. BU GEMİNİN KOMUTANIYIM, BANA KARIŞAMAZSIN!

BAK! DOKTOR GÖKTAŞINI ÇEKMEYE BAŞLADI...
NEE!

EĞER ONLARI ÖLDÜRÜRSEN KAATIL OLURSUN!
ÇEKİL BAŞIMDAN!

METEOR BÜYÜK BİR HIZLA ÜZERİMİZE UÇUYOR. EN UFAK HÂTÂ BİZİ MAHVEDER.

ŞİMDİ CEREYANI NEGATİFE GEÇİRİP METEORU ÜZERİMİZDEN HEDEFE AŞIRACAĞIM!

ZAVALLILAR! GÜNAHLARI OLMADIĞI HALDE ÖLECEKLER!

SUSUN!
200..100..
50...10..
TAMAM!
BOOM
1956. John F. Dille Co.
HAH HAH HA
OLDU.. BU İŞ
DE OLDU!..
ZIR DELİ
HERİF!
YANINDAN
KAÇMALI
HEMEN!
RICK
YAGER
To BE CONTINUED
346
YANINDA KALMIYA
MECBURUZ BİR
MÜDDET!
YA AKLINA
ESİP DE
BİZİ ÖLDÜR-
MEĞE KAL-
KARSA...
EN UFAK
BİR ACIMA
HİSSİ YOK
Kİ...
KORKTU-
ĞUNU BELLİ
EDERSEN FE-
NA OLUR.
YILDIRIM KAPTAN! DEMİNKİ
KABA MUAMELEMİ HOŞ GÖRÜN!
EN UFAK BİR HÂTÂ BİZİ
MAHVEDEBİLİR-
Dİ...
BİZİ BU KADAR DÜ-
ŞÜNÜRKEN BİRAZ DA O
ÖLEN ZAVALILARI DÜŞÜN.
SEYDİNİZ...

BU BİR CİNAYET DEĞİL DE NEDİR?
GELİN DE TELEVİZYONA BAKIN!
İŞTE UÇAK SAPASAĞLAM. METEORU BAŞKA HEDEFE YOLLIYARAK ONU KURTARDIM...
DAİMA YANIMDA SUNİ HEDEFLER BULUNUR. SIRASINDA DR. KLANK ONLARI FIRLATIR.
DR. KLANK MI? NERDE O?
BURADA.. BENİM ASİSTANIM-DIR.
DOKTOR KLANK, SENİ DOSTLARIMA TANITAYIM.
BİZ DAHA EVVELDEN DE TANIŞIYORUZ DOSTLARINIZLA..
EPEYDİR ORTALARDA YOKTUN KLANK.
BERABER GEÇİRDİĞİMİZ BİR SÜRÜ MACERADAN SONRA ÜVEY EVLAT GİBİ BİR KENARA ATTINIZ BENİ
NEE?! SİZ ÖNCEDEN TANIŞIYOR MUYDUNUZ?
GÖKYÜZÜNDE KORKUNÇ ŞEYLER OLUYOR. BUNLARI GELECEK SAYIDA
Doktor Klang Sahnede
MACERASINDA OKUYUNUZ!..
1956. John F. Dille Co.

MUSİKİ BİLGİLERİ

Cazbant

Sadece (Caz) da denilen bu müzik topluluğu dans orkestrasından başka birşey değildir. Üç kişilik olduğu gibi yirmibeş, otuz kişilik büyük caz orkestraları da vardır. Cazbantlarda da kemanlar, saksafonlar, trombonlar, trompetler, çeşitli davullar, ziller, akordeonlar bunur. Bunlarla dans etmek için oynak, kıvrak havalar çalınır.

Cazbant asrımızın başlarında Amerika'da çıkmıştır. Afrikalı zencilerin çalgılarından ve havalarından örnek alınarak kurulmuştur. En büyük caz orkestraları Amerika'da bulunmaktadır.

Koro nedir?

Koro, insan seslerinden meydana gelen önemli bir müzik hareketidir. Kadınlı, erkekli kalabalık bir grup tarafından yapılır. İnce ve kalın kadın sesleri ile ine o şekildeki erkek seslerinin bir araya gelmesinden meydana gelir. İnsan ses topluluğunun en güzellerinden biri olan korolar, orkestra kadar önemlidir. Koroda şarkılar iki, üç, dört hattâ beş, altı seslerden yapılmış korolar olduğu gibi birkaç sesli olarak yalnız kadınlardan yahut yalnız erkeklerden meydana gelmiş korolar vardır.

Korolar opera, operet gibi sahne topluluklarında yer adığı gibi doğrudan doğruya ilâhiler veya başka parçalar söyleyerek konserler yaparlar. Avrupa'nın büyük şehirlerinin orkestraları olduğu gibi korolar da vardır. Korolar ne kadar kalabalık olursa olsun hiçbir zaman tek sesli olmaz. Muhakkak birkaç seslidir.

Nuri Sami KORAL

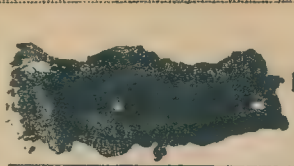

HER HAFTA BİR İLİMİZ

B A L I K E S İ R

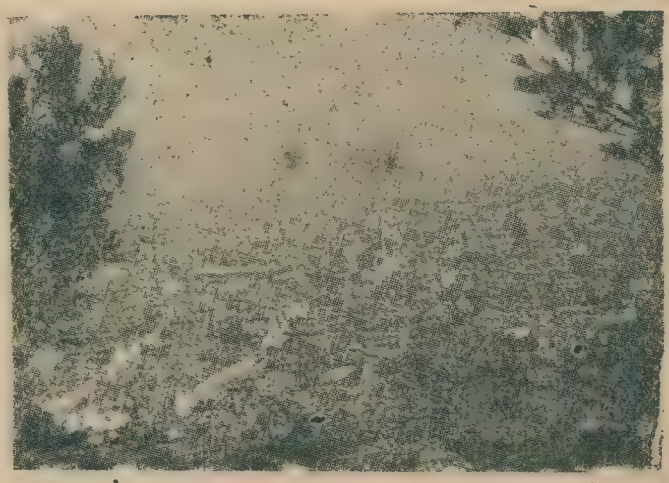

Balıkesir'in umumî görünüşü

Bandırma'dan İzmir'e giden demiryolu üzerinde, bu yolun Kütahya'dan gelen demiryolile birleştiği yerde önemli bir şehrimiz vardır: Adı Balıkesir'dir.

Bu şehir Balıkesir Ovası adını taşıyan çok verimli ve güzel bir ovanın batısında, küçük tepeler üstünde kurulmuştur. Denizden yüksekliği 120 metredir. Şehrin ortasından Kazpınarı deresi geçer. Bu dere yazın kurur.

Tarihin en eski zamanlarındanberi bu zengin, verimli topraklar üstünde şehirler kurulmuş, birçok insanlar yaşamıştır. Balıkesir'in de Milâttan 2700 yıl kadar evvel Sit'ler tarafından kurulmuş olduğu söyleniyor. Bununla beraber o zaman kurulmuş olan şehirler savaşlar yüzünden birkaç defa ortadan kalkıp tekrar tekrar kurulmuş olduğundan şimdiki Balıkesir'in ne zaman kurulmuş olduğu tam olarak bilinememektedir. Eski eserlerde bu şehrin adı Balakhisar, yahut Balıkhisar şekillerinde yazılıdır. Tarih boyunca buralarda Frikyalılar, Lidyalılar, Iranlılar, Makedonyalılar, Romalılar, Bizanslılar, Selçuk Türkleri, Karesi Beyleri hüküm sürmüşler, nihayet Osmanlı hükümdarlarından Orhan Bey zamanında burası Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Şehrin ötesinde berisinde eski tarihsel yapılara rastlanır. Çoğu da Selçuk Türklerinden ve Osmanlılardan kalmadır.

Balıkesir de, bütün Anadolu şehirlerimiz gibi, I. Dünya Savaşından sonra düşman istilâsına uğramış ve esaretin acısını çekmiştir. Bu günkü Balıkesir geniş yolları, düzgün yapıları, ağaçlıklı görünüşüyle insanı çeken bir şehirdir. Halkı uyanık, ileri ve varlıklıdır. Daha çok ziraat ve hayvancılık işleri, toptan alışverişler yaparlar. Nüfusu 1955 sayımına göre 613.447 dir.

Balıkesir aynı adı taşıyan ilimizin merkez ilçesidir. Bu ilçeye bağlı ilçelerin isimleri şunlardır: Ayvalık, Balya, Bandırma, Bigadiç, Burhaniye, Dursunbey, Edremit, Erdek, Gönen, İvrindi, Kepsut, Savaştepe, Sındırgı, Susurluk.

3 ARKADAŞ

HİSSİ VE ÖĞRETİCİ ROMAN — 19 — YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

HER adımda düşünerek kubbenin altına girdi. Fenerin ışığını korka korka köşeye tuttu. Kapıdaki çuval yoktu. Odacığın içinde de kimse görünmüyordu.

İki gencin yüreği gümbür gümbür atıyordu. Solukları bir hışırtı gibi çıkıyordu. Dinlediler.

Bir hırıltı, evet, inilti ile karışık bir hırıltı vardı.

Ömer lâmbayı her tarafa tutarak sesin nereden geldiğini aradı. Kenan onun koluna yapışmış, sımsıkı tuyuyor ve titrediği belli oluyordu.

Ömer feneri odacığın içine çevirdi. İçerisi gündüzki gibi değildi. Çuval yerde duruyordu. Altında bir vücut vardı.

Bir iki adım daha attı. Elektriğin ışığında, yerde, çuvalın altından çıkmış iki ayak, iki kirli ayak gördü. Dikkatle bakınca:

— O, diye fısıldadı.

Kenan'ın dişleri birbirine vurarak takırdadı. Fakat Ömer artık korkmuyordu. Yere çömeldi. Çuvalı dürtüşledi:

— Özcan! Özcan!

Horulu ve inilti devam etti. Ömer daha fazla sarstı:

— Sen lâmbayı tut Kenan, dedi.

Çuvalın altına yatanın omuz başına kadar gitti. Sarstı:

— Hişt Ozcan! Özcan!

Çuval sarsıldı, bir sıçrama oldu. Zayıf bir vücut kendisini toparlamağa çalıştı. Ömer tatlı bir sesle:

— Özcan, benim, diyordu. Benim, senin arkadaşın Ömer.

Ozcan homurdandı. Doğrulup oturdu:

— Kim o? diyordu. Ne istiyorsun benden?

— Ozcan, ben geldim Ben Ömer.

— Ömer mi?

— Evet, benim. Senin arkadaşın!

— O, o kim? Polis mi?

— Hayır, o da arkadaşımız. Kenan!

— Ne istiyorsun benden?

— Kalk, gideceğiz.

— Nereye?

— Bizim eve.

— İstemem ben.

— Biz seni almağa geldik Özcan. Haydi kardeşim, kalk...

Özcan kalkmak istemiyor, silkiniyordu. Sonra çıkıp arsaya doğru kaçtı. Ömer ona yetişti, koluna yapıştı:

Son zamanlarda dilenmeye başlamıştı...

— Neye böyle yapıyorsun, dedi. Arkadaş değil miyiz? Haydi, beni uğraştırma. Eğer beraber oturmak istemezsen yarın çıkar gidersin. Seni zorla alakoyamayız. Ama ben seni hiç unutmadım, Ortadan kaybolmasaydın hiç ayrılmıyacaktık.

— Ben onu tanımıyorum ki...

— O da bizim gibi anasız, babasız bir arkadaş.

— Beni bırak Ömer.

— Hayır, bu gece mutlaka götüreceğim seni.

Koluna, yapıştı. Duvardan indiler. Sokağı geçip caddeye çıktılar. Özcan çıplak ayaklariyle topallıyor, yan gözle Ömer'in ve Kenan'ın elbiselerine bakıyor, sıkılıyordu.

Kenan onu ısındırmak için yolda konuşuyordu:

— Biz gündüz de geldik, seni aradık Ozcan. Biz ikimiz de çalışıyoruz. Sana da bir iş buluruz. Neye sıkılıyorsun. Sanki senin gibi biz de sıkıntı çekmedik, aç kalmadık mı?

Nihayet eve vardılar. Taşlıkta lâmba yanıyordu. Hamdi Baba ile çocuk uyumuştu. Kenan kapıyı açtı. İçeriye girdiler. Doğru kendi odalarına girdiler. Özcan o kılığı ile orada bulunmaktan sıkılıyordu.

Onu mutfağa götürdüler. elini yüzünü, ayaklarını yıkadı. Ömer'in iç çamaşırlarından, Kenan'ın evde kullandığı pantalondan kıyafetini yoluna koydu. Utana utana odaya girdi. Ömer:

— Karnın aç mı? dedi.

— Aç ama, tıkandım.

— Biraz kavurma ile ekmek getireyim sana. Bir kâse de hoşaf, bu akşam bu kadar. Vakit geçti. Yarın biz işe gideceğiz. Erken yatmamız lâzım. Saat on oldu.

Özcan sıkılı sıkıla karnını doyurdu. Günlerdenberi yemek yemediği belli oluyordu. Yemekten sonra Ömer'le Kenan beraber yattılar. Sediri ona bıraktılar. Biçare çocuk yattı. Yüzünü duvara döndü. Belki yıllardanberi ilk defa temiz bir yatak yüzü görüyordu.

ÖZCAN'ı eve alıştırmak kolay olmadı. Daha gelişinin ertesi sabahı çıkıp gitmek istemişti. Hamdi Baba da onu çok öğüt verdi. İki arkadaş işe gittikten sonra onun soyunup eskilerini giyerek kaçmak istediğini anlamış, odaya kapatın:

— Bu senin yapmak istediğin iş çok fena oğlum, demişti. Bak iki arkadaşın da senin gibi çok sefalet çekmiş, çok aç kalmış, sokaklarda yatmış, hırpalanmışlar. Fakat onlar birbirlerine destek oldular, silkindiler ve yakalarını kurtardılar. Senin yardımcı iki arkadaşın var, bu çocuk kardeşin, ben de hepinizin babasıyım. El birliği ile bu küçük evin eksiğini, gediğini tamamlarım, bir arada yaşarız. Senin de bize yardımın dokunacak. Haydi oğlum, git şuradaki berberde bir tıraş ol, ondan sonra gel, mutfakta temiz pak yıkan, sonra benim sana gördürecek işlerim var.

Hamdi Baba'nın tatlı ve ağır sesi Özcan'a çok tesir etmişti. Dediğini utanarak yaptı. Yıkandı, arkadaşlarının çamaşırlarını, elbiselerini giydi. Yemeği beraber yediler. Yemekten sonra Hamdi Baba bir mektup yazarak onu Sahaflar Çarşısındaki bir dükkâna yollayıp birşeyler istetti.

Özcan çabuk döndü. Hiç konuşmak istemiyordu. Hamdi Baba:

— Şimdi de Tosun'u al, şöyle bir gezdir, ben de biraz çalışayım, dedi.

Ozcan Tosun'u elinden tuttu, çocuk seviniyor, konuşuyor, otomobillerle, insanlarla alâkadar oluyordu. Parkta bir saate kadar oturdular ve döndüler.

O akşam taşlıkta yemek yerlerken Hamdi Baba:

— Eee, Ozcan, dedi. Sen ne iş yapacaksın bakalım? Arkadaşlarınla konuş. Elbette boş oturmak istemezsin, sen de çalışacak, iş sahibi olacak, kendi paranla giyinip kuşanacak, ilerliyecek, nihayet ev bark sahibi olacaksın.

Ozcan yılgın, meyus ve korkakti. Kendisinde çalışma gücü bulamıyor, hep susuyor ve sık sık öksürüyordu.

İhtiyar sordu:

— Senin baban ne iş yapardı oğlum?

Ozcan geçmiş zamanla alâkasını çoktan kesmişti. Düşündü ve:

— Ben babamı hiç görmedim, dedi. Ben doğduktan bir sene sonra ölmüş.

— Ya anacığın?

— Onu da çok az hatırlıyorum. Teyzemin yanında büyüdüm. Teyzeme ana, enişteme baba, derdim. Beni iyi tutuyorlardı. Okuyup yazma öğrendikten sonra onların enişte ve teyzem olduklarını öğrenmiştim. Başka çocukları olmadığı için beni kendi evlâtları gibi büyütüyorlardı. Babam bir eczacı imiş. Annem de iyi bir ailenin kızı. Çok iyi yaşıyorduk.

Çocuk içini çekti:

— Birgün, bir geceyarısı herşey değişti. Uzaklarda başlıyan bir yangın bizim oturduğumuz mahalleye geldi. Enişte-min dükkânı, evi bütün eşyasiyle yandı. Adamcağızın yüreğine inip öldü. Teyzem de bu felâketten sonra çok yaşamadı. Ben komşuların eline kaldım... El insana ne kadar bakar? Nihayet ne okul kaldı, ne ev bark. Kendimi sokakta buldum.

Hamdi Baba:

— Vah evlâdım, vah, dedi. Enişten ne iş yapardı:

— Önce memurmuş. Tekaüt olunca dükkân açmış. Ben bazen onun dükkânında kalırdım. Enişte-m mal almağa giderdi.

Özcan biraz düşündükten sonra:

— Aklımda kalan birşey var, dedi. Teyzem her zaman, «Sen onsekiz yaşına gel, mallarına sahip olacaksın, senin yanında biz de rahat ederiz.» derdi. Hattâ beni teyzemin ölümünden sonra barındıran aile de: «Biz kendimiz geçinemiyoruz. Sen yoksul değilsin, amcana git, malına sahip ol» diyorlardı. Amcam nerdeydi kimdi, ne bileyim ben.

Hepsini bir düşüncedir almıştı. Çocuklar bu işin içinden nasıl çıkılacağını düşünüyorlardı.

Ertesi gün Özcan evden çıkmış ve doğru medreseye giderek aylarca barındığı o ıslak taşların arasındaki iğreti tahtaların üstüne, minder kıtıklarına oturmuş saatlerce düşünmüştü.

Yalnızlığa alışmıştı. Her taraftan horlandığı, kovulduğu için insanlardan korkuyordu. Son zamanlarda dilenmeğe başlamıştı.

Evet, dilenmişti. Dilenciliğin ne kadar aşağılık birşey olduğunu biliyordu. Fakat açlık onu buna zorlamıştı. Erkekler evde olmadığı zamanları seçer ve mahalle aralarındaki kapılardan birini korka korka çalar ve kapı açılınca:

— Bir parça ekmek verir misiniz? derdi.

Hemen hemen daima yağlanmış, baytatlamış dilimler verirlerdi. Bazen de:

— İnayet ola, diyorlardı.

Aldığı ekmek parçalarını yiye yiye gider, karnı doyduğu zaman kapı çalmazdı. Evet, aç kalmaktan böylece kurtulmuştu ama o soğuklar, o karlar, o karanlık ve ateşsiz geceler, o çıplaklık.

Özcan'ın insanlık duyguları dirilmişti. Başını elleri arasına alarak uzun uzun ağlardı. Bütün dünyaya küskündü. Akşam oldu, karanlık bastı. Canı gitmek, muhtaç olmak istemedi.

İyi ama tekrar dilenecek miydi? İşte sabahtanberi tekrar birşey yemediği için karnında bir yanma başlamıştı.

Tekrar ağladı. Ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu. Kendisini karanlıkta buldu. Bu karanlık arasında parlak bir ışık sezdi. Duvarlar kâh aydınlanıyor, kâh sönüyordu. Nihayet yakında bir konuşma işitti ve elektrik fenerinin ışığı gözlerine çarptı:

— Nerelerdesin be Ozcan, yapmalı mısın bize bunu?

(Devamı gelecek sayıda)

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 19 CİLT: 2
1 EKİM 1958

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan:
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul

Telefon: 22 37 14

Basıldığı yer:
TÜRKİYE BASIMEVİ

İç mecmua: APA Ofset
Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı: 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

İlânın santimi sekiz liradır.

ÇOCUK HAFTASI ŞEREF KÖŞESİ

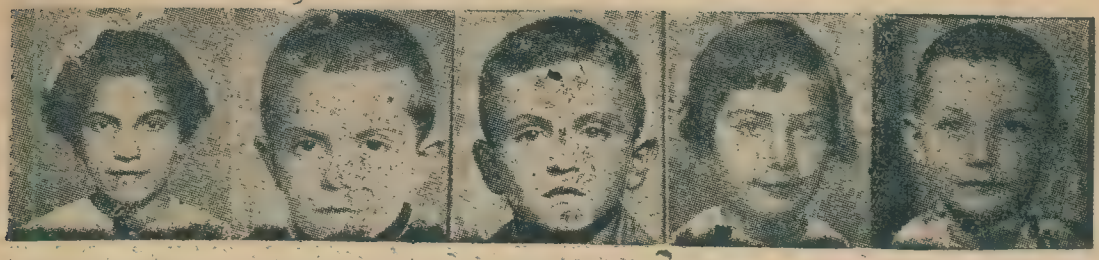

Aylâ SANER ☆ Ankara, Demirlibahçe İlkokulu, Sınıf 5/B, No. 835

Ayhan SANER ☆ Ankara, Demirlibahçe İlkokulu, Sınıf 3/C, No. 1239

Ahmet SANER ☆ Ankara, Demirlibahçe İlkokulu, Sınıf 1/B, No. 366

Gülay ERDOĞAN ☆ Kayseri, Ahmetpaşa İlkokulu, Sınıf 5/B, No. 926

Tuncay ERDOĞAN ☆ Kayseri, Ahmetpaşa İlkokulu, Sınıf 1/B, No. 132

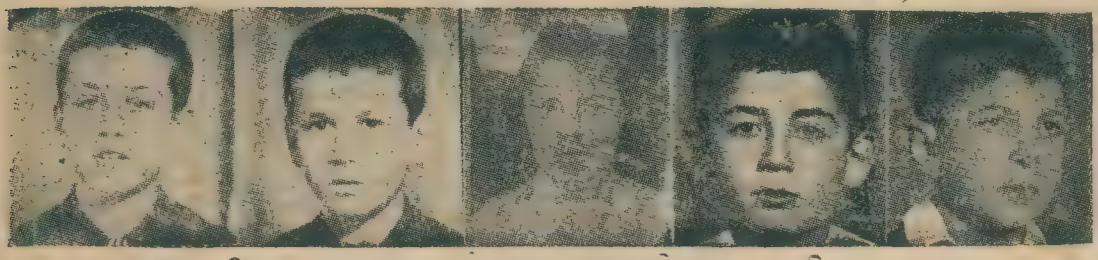

Serhat SÜER ☆ Fatih, Hırkaişerif İlkokulu, Sınıf 4/A, No. 784

Sermet SÜER ☆ Fatih, Hırkaişerif İlkokulu, Sınıf 3/A, No. 562

Mine KILISAR ☆ Silivri, 3. İlkokulu, Sınıf 4, No. 25

Celâlettin KAYSERİLİOĞLU ☆ Karaman, Cumhuriyet İlkokulu, Sınıf 5

Özkan GÖKSU ☆ Antakya, İnönü İlkokulu, Sınıf 5/A, No. 24

Bedia KOŞGÖZ ☆ İskenderun, Mithatpaşa İlkokulu, Sınıf 2/A, No. 906

Kemal GÜNTEKİN ☆ Fatih, Hırkaişerif İlkokulu, Sınıf 5/A, No. 373

Engin ÖZBERK ☆ Ankara, Mamak İlkokulu, Sınıf 3/D, No. 300

Haydar ULAŞ ☆ Karabük, Atatürk İlkokulu, Sınıf 2/B, No. 222

Ahmet SEZGİN ☆ Ankara, Gazi Osman Paşa İlkokulu, Sınıf 5/A, No. 585

Neslin KOŞAR ☆ Bakırköy, Behram Ağa İlkokulu, Sınıf 5

Temel KUM ☆ Bakırköy, Behram Ağa İlkokulu Sınıf 3/A, No. 363

Bülent KUM ☆ Bakırköy, Behram Ağa İlkokulu Sınıf 1/A, No. 360

Erkan KARAATMACA ☆ Kartal, Ahmet Rasim İlkokulu, Sınıf 4, No. 30

Asuman GÜRER ☆ Ankara, Anıttepe İlkokulu, Sınıf 1, No. 109

Tüccar olan Çoban

Deniz kıyısına yakın meralarda sürüsünü otlatan bir çoban bir gün bir kayanın üzerine oturup kendisini rüzgârın

IZOP'TAN HİKÂYELER

serinliğine bıraktı. Güzel bir yaz günüydü, okyanus bir çarşaf gibi sessiz ve sakin, masmavi uzanıyordu. Böylece oturmuş denizdeki beyaz yelkenleri seyrederken, «Eğer benim de ufacık bir yelkenlim olsaydı, uzaklardaki yabancı topraklara gidebilseydim, ne kadar mesut olurdum,» diye düşündü.

Bu arzusu o kadar dayanılmaz bir hal aldı ki, bir gün bütün sürüsünü sattı ve küçük bir gemi satın aldı. Denize açıldı. Ne yazık ki, seyahatinin hemen ikinci gününde bir fırtına çıktı ve çoban gemisindeki bütün malı denize atmak mecburiyetinde kaldı, fakat bu da yetişmedi, dalgalar gemiyi kayalara sürükleyip parçaladılar. Çoban hayatını güçlükle kurtarmağa muvaffak oldu. Ve artık sürüsünü güderek kazandığı ekmek ona her zamankinden tatlı gelmeğe başladı.

Zaman geçti. Çoban iyi çalışması sayesinde tekrar eski servetini kazanmağa muvaffak oldu. Gene kayanın üzerine oturmuş hayal kuruyordu. Bu sefer tüccar olmağa karar verdi. Bu sırada denizin dalgaları sanki onu kandırmak istermiş gibi ayaklarının üzerinde kırılıyordu. Bunu farkına varan çoban «Aptal deniz,» diye haykırdı. «Seni bir ikinci defa tecrübe edecek kadar eşek miyim zannediyorsun? Yeni kurbanlar arıyorsun, değil mi?»

TECRÜBE İYİ BİR ÖĞRETMENDİR.

1

Parker Quink

Parker Quink kaleminizin ömrünü uzatır ve daha iyi yazmasını sağlar. Zira Parker Quink, kaleminizi yazarken temizleyen ve koruyan SOLV - X maddesini hâvi yegâne mürekkeptir.

Dolma kalemleri tıkamaz ve devamlı yazıyı temin eder. Sabit yazı için mavi-siyah, lekeden kaçınıyorsanız yıkanır mavi Quink mürekkebi kullanınız.

her nevi kalem için en iyi mürekkeptir

SOLV-X ihtiva eden yegâne mürekkep

Kuyudaki Tilki

Talihsiz bir tilki kuyuya düşmüş, başını güçlükle suyun üzerinde tutabiliyordu. Boğulmamak için mücadele ederken kuyunun başına bir kurt geldi. Derin bir alâka ile, «Vah benim zavallı kardeşim,» diye üzüntüyle aşağıya seslendi, «Kuyuda gördüğüm hakikaten sen misin? Su kimbilir ne kadar soğuktur? Ne kadar zamandır oradasın? Nasıl oldu da düştün? Seni buvaziyette gördüğüme o kadar üzüldüm ki... Bana bu iş nasıl oldu anlatsana.»

— Oradan bana bir ip sarkıtsan, bütün bu lâflarından daha faydalı olurdu, diye tilki cevap verdi. «Ayağımı tekrar toprağa basmama yardım et, ondan sonra sana bütün hikâyeyi anlatırım.»

İYİ KONUŞMAK GÜZELDİR, FAKAT İYİ HAREKET ÇOK DAHA GÜZELDİR.

EĞLENCE DÜNYASI BULMACA

Bu yıldız kümesinin içinde üç daire çizin ve böylece her yıldız birbirinden bir çizgi ile ayrılmış olsun.

(Halli karşı sayfada)

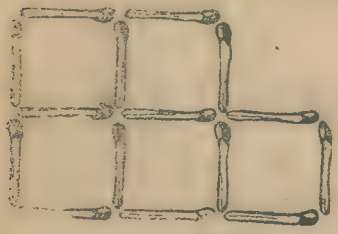

Buradaki resimden üç kibrit çıkarın ve aynı büyüklükte üç kare elde edin.

MODA

Bizim Orhan'ın bir huyu vardır. Duvarlara acaip acaip resimler yapar, yazılar yazar. Annesi, babası oğullarını bu huyundan vazgeçirmek için ne kadar çalıştılarsa boşa gitti. Orhan bir türlü bu huyundan vazgeçmiyordu. Evin duvarları yazı ve resimle dolmuştu. Şimdi de çalışmalarına sokaktaki direklerin, duvarların üzerinde devam ediyordu.

Bir gün yine duvarları karalarken bir adam yanına yaklaştı, Orhan'ı okşadı, sevdi, sonra elinden tutup bir yazıhaneye götürdü. Böylece bu adam yeni çıkartacağı mecmuaya ressam ve muharririni bulmuştu.

DALGINLIK

Dalgın bir müşteri lokantada otururken garsonu çağırdı:

— Şapkamı getirir misin?

Garson şaşırdı:

— Başınızda ya bayım!

— Peki öyleyse, kendim arar bulurum!

Fazla pulları ne yapmalı?

Eğer iyi bir koleksiyoncu olmak isterseniz elinize geçen pulları atmayınız. Bunlar ilerde kıymetlenebilir ve değiştirme yaptığınız zaman işe yarar.

Elinizde damgasız seriler veya damgasız tek pullar varsa bunları aydınger kâğıdından veya kartvizit zarflarına koyarak bir kitabın arasına koyunuz, kitap tazyik görmemesi için kitap rafınıza dikliğine koyunuz. Rutubetten koruyunuz.

Elinize geçen damgalı pulları, zarfının kâğıdını yarım santim kadar kenarlardan keserek, suya atıp temizlemeden saklayınız. Bu pulları mektup zarflarının içinde muhafaza ediniz. Her seri için ayrı bir zarf yapınız.

Kirli, dantelleri eksik, örselenmiş, veya üzerindeki posta damgaları yayılıp, pulu çok bozmuş olan pulları boşuna saklamayınız. Her seriden damgalı bir pulu bu zarfın bir köşesine yapıştırınız. İçinde hangi serinin pulları olduğunu karıştırmadan anlarsınız.

Zarfın kâğıdı ile birlikte, temizlenmeden saklanılan pullar zarfın içinde bozulmadan kalırlar. Temizlenmiş pullar katlanır ve yırtılırlar. Pulları hiç bir zaman ıslatıp kendi kendilerine yapıştırları kâğıttan ayrılmadan çekip çıkartmayınız.

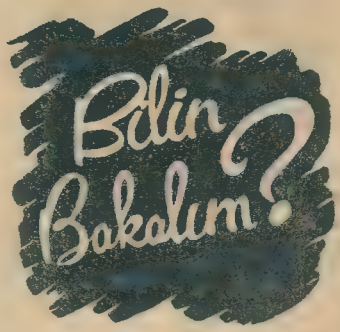

15 metre uzunluğunda dikili bir direk var. Bir sümüklü böcek bu direğe tırmanmaga çalışıyor. Fakat direk çok kaygan. Hergün 4 metre çıkıyor. Fakat gece uyuyunca 3 metre aşağı kayıyor. Bu hale göre sümüklü böcek kaç günde direğin tepesine varabilir?

Bu bilmece pek zor değildir. Yalnız dikkat edilecek önemli bir noktası var. Düşünün. Sonra karşı sayfamıza bakıp bilmeceyi doğru çözüp çözemediğinizi anlayın!

(Cevabı karşı sayfada)

HAKLI SORU

Çocuk annesine:

— Anne bize yiyeceği, içeceği Allahın gönderdiği doğru mu?

— Evet oğlum!

— Parayı da o mu gönderiyor?

— Tabii evlâdım!

— O halde, babama ne lüzum var?

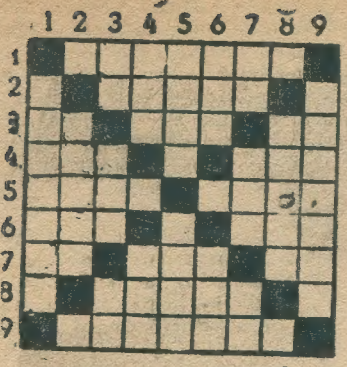

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Kurtuluş. 2 — Bir saz. 3 — Yeter anlamına gelen bir söz, sarı toprak, bir nota. 4 — Karadeniz kıyısında bir Türk boyu, kışın yağar. 5 — Tersi konuşma tarzı, boyuna takılan. 6 — Tabii bir tatlı, hangi adam? 7 — Kalınlık, bir haykırış, tersinden okunursa en kısa zaman. 8 — Musiki. 9 — Boyunbağı.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Çok güzel bir böcek. 2 — Sarmısak ezmeğe yarar. 3 — Yama, elektrikli çıngıraz, bir soru eki. 4 — Tersinden okunursa bir saç hastalığı, esir olmayan. 5 — Dua sözü, ilçe. 6 — Satılık şey, namlunun içindeki yol. 7 — Genişlik, yemiş kurusu, tersinden okunursa beyaz. 8 — Fakat. 9 — Bir çeşit koyun.

Geçen Haftaki Bulmacanın Halli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	■	S	E	N	E	■	Ç	İ	Y
2	K	■	N	A	L	■	A	L	A
3	A	Z	■	R	E	■	L	A	L
4	M	O	R	■	K	O	■	Ç	A
5	A	R	A	S	■	N	E	■	K
6	■	■	■	U	N	■	Ş	U	■
7	G	A	K	■	O	F	■	R	E
8	Ü	Z	Ü	M	■	A	Y	■	T
9	Z	A	F	E	R	■	E	R	■

KARŞI SAYFADAKİ BİLİN BAKALIM'IN ÇÖZÜMÜ

Sümüklü böcek direğin tepesine 12 günde çıkar. Çünkü: Hergün 4 metre çıkıp, 3 metre iniyor. Yani günde 1 metre çıkabiliyor. Yalnız son günde 4 metre çıkıp direğin tepesine varacağından tekrar 3 metre düşmiyecektir. Bunu bir toplama tablosiyle şöyle gösterebiliriz:

11+4=15 metre
11+1=12 gün.

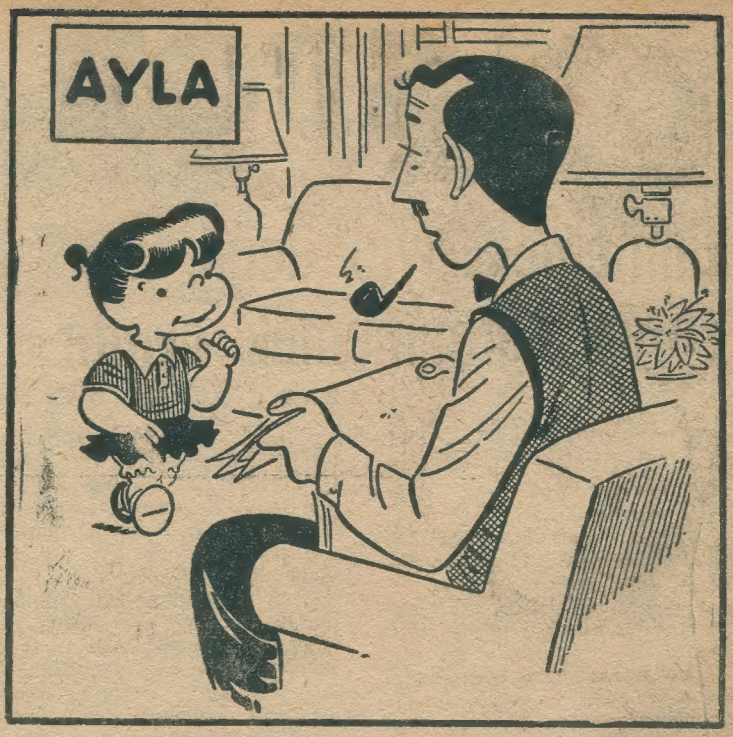

— Baba, bir teklifim var! Sen benim ödevimi yap, ben de senin bilmeceni çözeyim!

ÖYLEYSE

Ayşe telâş içinde eve geldi. Annesine koştu:

— Anneciğim, bir şeyin nerede olduğu bilinirse o şey kayıp mı olmuş olur?

— Hayır kızım.

— Öyleyse iyi, saatimi bahçedeki kuyuya düşürmüştüm de...

O YAPMAMIŞ

Başöğretmen yaramaz Çetin'i çağırttı:

— Sınıftaki dolabın camını sen kırmışsın? dedi.

— Ben kırmadım.

— Fakat iki arkadaşın camı kırdığını görmüşler!

— Onlar söyliyebilir, ben de iki yüz kişi getiririm benim cam kırmadığımı görmediler.

SİNEMADA

Tosun sinemaya gitti. Çok güzel renkli bir çocuk filmi oynuyordu. Büütün sinema çocuk dolu idi. Bir aralık bilmeden önündeki kanepede oturan bir çocuğa ayağı değdi, orasının boş olduğunu zannediyordu. Önündeki çocuk arkasına döndü, Tosun'a ters ters baktı. Tosun da:

— Affedersin kardeşim, dedi. Orasını şey zannediyordum...

Çocuk homurdandı:

— Paspas mı?

O BİLE FAZLA

Yaman dayısına, annesini anlatıyordu:

— Biraz şöyle sokağa çıkayım da oynayayım desem on dakikadan fazla bırakmaz!

— Yaa! Annen hiç iyi yapmıyormuş doğrusu!

Yaman kendisine hak verdiği için sevindi.

Dayısı devam etti:

— Ben olsam hiç bırakmam!

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli

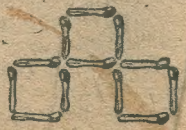

Bilmemek ayıp değil, sorup öğrenmemek ayıptır

YAZAN: SULHİ GARAN

Geçenlerde yazdığım "Sualler ve cevapları" fazla rağbet görmüş olmalı ki; küçük okuyucularım:

— "Fırsat buldukça sorularımızı karşılıyacaktınız, ne bekliyorsunuz" diye soruyorlar..

ÇOCUK HAFTASI mecmuamızda Spor'a tahsis edilen bu sayfayı her nüshada cevaplarla dolduracak olursak; suallerinize vereceğimiz cevaplar faydalı olmakla beraber; sizlere öğretmek istediğimiz hususları geç bırakacağımızdan korktuğumuz içindir ki; daha önceki yazılarımızda da açıkladığımız gibi, arzularınıza en yakın gelecekte cevap vermek üzere gereken tedbirleri almış bulunuyoruz.

Buna rağmen, devamlı ısrar karşısında bu haftaki yazımızı isteklerinize uyarak, mektuplarınızı karşılamağa tahsis ettik. Ve bu tahsisi yaparken de, sizlere öğrenmek dileğinde bulunduğunuz hakikaten enteresan suallerinize cevap vermekte fayda bulduk.

S — Futbol topunun muayyen bir ağırlığı var mıdır?

C — Vardır.. Maça başlamadan evvel topun sıkleti en az 369, en çok 453 gram olmalıdır.

S — Çita ile yüksek atlamada kullanılan sopanın cinsi nedir?

C — Yüksek atlamanın bu nev'ine "Sırıkla yüksek atlama" denir. Ve bu hemen hemen isminden de anlaşılacağı üzere kamıştır.

S — Atletler, yarışmıya girmeden önce koşup zaplıyarak niçin kendilerini yorarlar;

C — Bir sporcunun, adalelerini resmî bir müsabakaya iştirâk etmeden evvel adalelerini ısıtması lâzımdır. Atlet gibi, futbolcu, volleybol ve basketbolcu, ve diğer spor şubeleriyle meşgul olanlar, bu arada güreşçiler dahi sofman, yani ısınma denilen bu hi yaparak adalelerini yumuşatıp, sonra mücadeleye girişirler..

S — Balık adamların yaptığı iş spor mudur?

C — Evet.. Son yıllarda denizaltı âlemini tetkike vesile olan ve böylece suyun dibinde birtakım hareketler yapan kimselerin bu faaliyeti de bir nevi spordur.

5 — Tayyarecilere sporcu denir mi?

2 — Şimdiye kadar otomobil, bisiklet ve motosikletçilere, hattâ deniz motorlarının arkasına sağlam tellerle bağlanan düz tahtalar üstünde yarışan ve adına akuaplan denilen bir çeşit faaliyetle meşgul olanlara sporcu dendiğini görmüş ve duymuş olmakla rağmen; bir tayyareyi kullanan veya bir uçakta makinistlik yapan bir kimseye bu ismin verildiğini işitmedim. Buna mukabil; tayyare gibi fakat motorsuz vasıtaları kullanan, yahut paraşüt kuleleri ile uçak veya plânörlerden hususî surette imâl edilmiş paraşütlerle atlıyanlara sporcu dendiğini biliyorum.

5 — Halter; gülle kaldırmak demek midir?

C — Hayır.. Halter gülle değil, umumî mânada ağırlık yükseltmektir. Fakat bu üç ayrı ameliye ile olur. Bunlardan biri kavrama, diğeri silkme, öteki de koparmadır. Ve her birinin ayrı rekoru, sonra hepsinin müşterek rekoru; rekorları vardır.

S — At yarışları spor mudur?

C — Üzerinde bahis oynanan at yarışları spor değildir. Askerî şahısların yaptıkları binicilik ve sivillerin, konkurları spordur.

S — Boksla kavga arasında ne fark vardır?

S — Sporda gaye; jimnastikle gelişmiş vücutların mücadeleleri ve bir tarafın üstünlüğü elde etmesidir. Boks da bir spor olduğuna göre gayesi budur. Kavgaya gelince; kavganın mebdei, yani başlangıç noktası bir hınç, başka tabirle öç almadır. Ve onun neticesi gaye kelimesi ile tavsif edilemez.

Medeniyet âlemi ses süratinden daha hızlı mesafe kaydettiği yirminci yüz yılda; ister sebepli, isterse sebepsiz olsun kavga; cemiyetin affetmediği çirkin ve çok ayıp bir şeydir.

Kültür seviyesinin her geçen gün arttığı bugünkü modern dünyada; düşünce, fikir ve mantıkla halli mümkün hususlar dururken, kendini bilmiyen, aile ve cemiyet terbiyesi görmemiş kimselerin hukuk prensiplerini bir kenara bırakarak kendi görüşlerine göre haklarını kuvvetlerinde aramaları, kanun dışı bir iş olmaktan başka; aynı zamanda insanlığa ve insanlara yarışmıyan kötü bir hareket tarzıdır.

Denizler Niçin Taşmıyor?

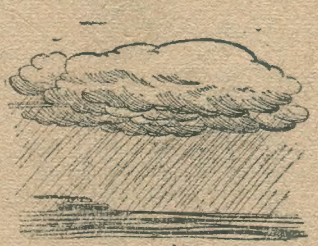

Bütün akarsular denizlere dökülüp durduğu halde, onun neden hiçbir zaman taşmadığını tabii hepiniz merak ediyorsunuzdur.

Bunun bir tek sebebi vardır: Güneş...

Evet, evet, yanlış okumadınız; canlıların hayat kaynağı olan güneş yapmaktadır bu işi. Güneşin sıcaklığı suyu buhar haline getirir ve bu buhar da sonra yağmur olarak tekrar nehirlere, nehirlerden de gene denizlere akarlar. Bu hâl hiç durmadan devam eder. Bu sayede toprak bereketlenir, beslenir. Mahsuller çok daha iyi olur.

Denizin suyu tuzlu olduğu halde, yağmur sularının ve nehir sularının tuzsuz olmasına sebep te, güneş ışınları tarafından buhar haline getirilen deniz sularındaki tuzların bu olay sırasında arınmasıdır.

BUNU DUYDUNUZ MU?

AMERİKA'NIN SANDIEGO ŞEHRİNDE BİR ADAM İNDİKTEN SONRA EL FRENİNİ ÇEKMİYEN OTOMOBİLİNİN ALTINDA EZİLEREK ÖLMÜŞTÜR.

GRRRR

DITIE

İNSAN KALBİ BİR GÜNDE 92.160 DEFA ÇARPAR

İNGİLİZ TAKIMLARINDAN MANCHESTER'İN KALECİSİ FRANK SWİFT, EN İRİ KALECİLERDEN BİRİ OLDUĞU HALDE BİR KERESİNDE TOPLA BERABER AĞLARA YUVARLANMIŞTI...

ORTA ÇAĞDA JAPON KADINLARI PANCURLU ŞEMSİYE KULLANIRLARDI. BU SONRALARI BİR ASALET İFADESİ OLDU...

KÖPEK BALIĞI, HER TARAFINDAN İSTİFADE EDİLEN BİR HAYVANDIR. DERİSİNDEN KÖSELE, ETİNDEN KÜMES HAYVANLARI İÇİN YEM, OMURGASINDAN BASTON İÇİN KEMİK, DİŞLERİNDEN DE KADINLAR İÇİN ZİYNET EŞYASI YAPILIR. AYRICA ÇİNLİLER YÜZGEÇLERİNDEN ÇORBA YAPARLAR. VİTAMİNİ FAZLA OLAN YAĞI DA ÇOK KIYMETLİDİR...

ÇOCUK
HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI
BU SAYIDA:
İstanbul'un
Kurtuluşu